

Ook centrale banken – zij bezitten samen circa een zesde van de wereldwijde goudvoorraad – kunnen met grote goudverkopen voor koersfluctuaties zorgen. Op dit moment zijn ze per saldo als kopers actief.

Goud kent een lange historie. Het legde de basis voor machtige rijken en financiële systemen, gaf aanleiding tot oorlogen en inspireerde tot kunstwerken en sieraden. Tegenwoordig speelt het edelmetaal een minder centrale rol in de economie, maar de aantrekkingskracht blijft. Centrale banken koesteren goud nog steeds als reserve en particulieren zoeken bescherming tegen inflatie of onzekere tijden. Het idee is dat goud in crisistijden zijn waarde behoudt en zelfs flink meer waard kan worden.

Iedere goudbelegger weet dat de prijsontwikkeling complexer is. Niet elke crisis leidt tot een prijsstijging. En wat waardevastheid betreft: in de laatste veertig jaar heeft goud enorme prijsbewegingen doorgemaakt, met een piek in 1980 en in 2011.

Die tweede piek betrof een recordprijs van bijna 1900 Amerikaanse dollar per troy ounce. Een troy ounce is 31,1 gram; ongeveer wat een gemiddelde boterham weegt. Zonder beleg. Na 2011 ging het weer razendsnel omlaag en dook goud tot onder de 1100 dollar in 2015. Dit terwijl de onzekerheden in die tijd nu niet echt afnamen. Behalve beleggerssentiment spelen ook andere factoren een rol, onder meer de dollar, economische groei en de rente. Deze onderling samenhangende factoren hebben grote invloed op de goudvraag.

DOLLAR, GROEI EN RENTE

De goudprijs is erg gevoelig voor de dollarkoers: goud noteert in dollars. Een stijgende dollar drukt de goudprijs, een zwakkere dollar heeft een positief effect. Beleggers die de dollar niet als thuispunt hebben, zullen de goudprijs steeds

naar hun eigen valuta moeten omrekenen; zij hebben een valutarisico. Als belangrijkste munt ter wereld is de dollar ook een van de concurrerende beleggingen van goud, vooral in onzekere tijden.

Zijn beleggers ervan overtuigd dat de dollar zich zal versterken, zullen ze hun geld mogelijk eerder in de dollar of in een dollarbelegging (Amerikaanse aandelen of obligaties) steken.

Een aantrekkelijke economische groei is veelal geen goed teken voor goud. Dit betekent doorgaans een stijgende rente en maakt alternatieven voor goud aantrekkelijker. Obligaties bijvoorbeeld bieden dan een hogere rente en goud, dat rente noch dividend oplevert, wordt minder interessant. Een dalende rente speelt goud weer in de kaart. Aan de andere kant speelt ook inflatie een rol. Een hoge inflatie zet reële rendementen (rente na aftrek van inflatie) onder druk. Velen zien goud dan als een hedge tegen inflatie, omdat het zijn waarde beter behoudt en uitzicht biedt op waardeinstijgingen.

WAAROM IN GOUD EN HOE?

De goudprijs laat zich lastig voorspellen. Maar iemand die in goud wil beleggen, kan zich wel afvragen waarom. Om mee te liften op een korte rit omhoog? Voor een stijging op de lange termijn? Als vast onderdeel van een beleggingsportefeuille om de risico's terug te dringen? Of wellicht uit angst dat het financiële systeem klappt?

Het antwoord leidt naar de meest geschikte goudbelegging. Fysiek goud, thuis of in een kluis dichtbij, lijkt de beste keuze voor doemdenkers. Dat worden dan waarschijnlijk gouden munten of goudstaven. Hoe lichter de munt/goudstaaf des te hoger de prijs per gram. Goudhandelaren rekenen bovendien een vrij grote spread: een opslag bij aankoop en aan afslag bij verkoop. Let er bij munten op dat ze ook een verzame-

lingswaarde kunnen hebben, waardoor de prijs veel hoger ligt dan de geldende goudprijs. Ten slotte zijn er wellicht kosten voor diefstalbeveiliging (kluis) en verzekering. Een goudrekening bij een bank of andere aanbieder is een alternatief, maar het onderliggende goud zal niet altijd (direct) opeisbaar zijn. Wel gaat aan- en verkopen gemakkelijker en ligt het goud veilig bij de bank. Let op de kosten.

PAS OP MET DE HEFBOOM

Beleggers die vanaf kleine bedragen, voor de korte termijn willen beleggen en het goud niet beschikbaar hoeven te hebben, kunnen via derivaten – futures, opties en warrants – of turbo's beleggen. Let op met het vaak ingebouwde hefboomeffect. Dit vergroot rendementen, maar ook de risico's. Goudturbo's kunnen hierdoor snel door hun stoploss-niveau schieten, waarmee de belegger (vrijwel) al zijn geld kwijt is. Minder riskant zijn exchange traded funds (etf's) die de goudprijs volgen. Deze goudcertificaten worden doorgaans gedekt door fysiek goud ergens in een kluis, maar er bestaan ook etf's op basis van een mandje goudfutures. De futures-structuur kan voor afwijkingen ten opzichte van de goudprijs zorgen, waardoor ze vooral geschikt lijken voor kortetermijnbeleggers.

U kunt ook via mijnbouwaan- delen of mijnbouwbeleggingsfondsen van een hogere goudprijs profiteren. Zulke aandelen worden echter door meer dan alleen die goudprijs beïnvloed. Er spelen immers bedrijfseigen factoren een rol, zoals kosten, bedrijfsresultaten of de ontdekking van een nieuwe goudader. Een positief punt voor beleggers: aandelen kunnen dividend uitkeren. Negatief: ze zijn gevoeliger voor het algemene beurs sentiment, waarmee het argument van verlaging van het portefeuillerisico misschien weer teniet wordt gedaan.

AL HET
GOUD IN DE
WERELD PAST
IN EEN KUBUS
MET ZIJDEN
VAN 21 METER.
TWEEDERDE
VAN DIE KUBUS
IS NA 1950
GEDOLVEN

OVER DE AUTEUR
Manno van den Berg
schreef als
financieel journalist
20 jaar over
geldzaken en is
co-auteur van
het boek 'Beleggen is
niet eng'.